2025 AN ANIVERSAR 25

Adept

CERCETĂM INFORMĂM RESPONSABILIZĂM

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

Septembrie 2025, Nr.10

ACTUALITĂȚI ELECTORALE

SINTEZĂ

CANDIDAȚII LA ALEGERILE PARLAMENTARE

Curtea Supremă de Justiție a respins recursul Partidului Democrat Modern din Moldova. Anterior, Comisia Electorală Centrală a refuzat să înregistreze PDMM în cursa electorală, în urma unui demers al Agenției Servicii Publice. În aceeași perioadă, Serviciul de Informații și Securitate (SIS) a atenționat asupra unor „potențiale acțiuni subversive” care s-ar derula prin intermediul formațiunii.

Comisia Electorală Centrală a înregistrat Partidul „Moldova Mare”, condus de fosta procuroră Victoria Furtună și asociat cu oligarhul Ilan Șor, după ce a fost obligată să reexamineze cererea de înregistrare, prin decizia Curții Supreme de Justiție.
Anterior, CEC respinsese cererea formațiunii pe motiv că lista de candidați conținea persoane cu antecedente penale nestinse. CSJ a constatat însă că partidului nu i s-a oferit șansa de a corecta neregulile și a dispus reexaminarea dosarului.

Blocul Unirea Națiunii (BUN) s-a retras din cursa electorală în favoarea PAS, anunțând pe 22 septembrie semnarea unui acord de colaborare între cele două formațiuni. Liderii BUN au declarat că vor mobiliza electoratul unionist pentru a sprijini PAS la alegerile parlamentare din 28 septembrie. Partidul Socialiștilor a depus o sesizare prin care solicită constatarea participării Partidului Acțiune și Solidaritate (PAS) și Blocului Unirea Națiunii (BUN) într-un bloc electoral camuflat la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Partidul „Democrația Acasă” și Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) au primit avertisment de la Comisia Electorală Centrală și au 24 de ore să-și modifice listele candidaților, altfel riscă excluderea din cursa pentru parlamentarele din 28 septembrie. SIS a semnalat că pe liste figurează persoane afiliate juridic la alte formațiuni, ceea ce afectează raportul de gen și ridică suspiciuni de participare mascată la alegeri.

ACTIVITATEA PARTIDULUI „INIMA MOLDOVEI” A FOST LIMITATĂ PENTRU UN AN, FORMAȚIUNEA FIIND EXCLUSĂ DIN CURSA ELECTORALĂ

Ministerul Justiției a solicitat, pe 19 septembrie, Curții de Apel Centru să limiteze activitatea Partidului „Inima Moldovei” (PRIM), condus de Irina Vlah, pentru o perioadă de un an, inclusiv pe durata examinării cauzei în instanță.

Demersul a fost depus după ce Comisia Electorală Centrală (CEC) a sesizat autoritățile în legătură cu suspiciuni de finanțare ilegală a formațiunii. Hotărârea CEC, care vizează atât PRIM, cât și Blocul „Patriotic” (BEP), a fost adoptată în urma a două sesizări depuse de Partidul Național Moldovenesc și Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.

Pe 23 septembrie, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea fostului ministru al Justiției, Fadei Nagacevschi, privind verificarea constituționalității prevederilor legale pe baza cărora a fost solicitată suspendarea activității PRIM. Două zile mai târziu, pe 25 septembrie, Curtea Constituțională a respins sesizarea. Curtea de Apel a decis, la 26 septembrie limitarea activității Inima Moldovei pentru un an. Hotărârea este executorie, dar poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție. Comisa Electorală Centrală a decis excluderea Partidului Inima Moldovei din cursa electroală și a acordat Blocului Patriotic 24 de ore pentru a face modificările pe listă.

În paralel, CEC a dispus efectuarea unui control complex al finanțării: pentru PRIM – perioada 1 mai – 31 august 2025, iar pentru BEP – perioada 18 august (de la înregistrarea în cursa electorală) până la 1 octombrie curent. În cazul blocurilor electorale, răspunderea juridică și politică pentru finanțarea ilicită revine întregului bloc, nu doar unui partid component.

La începutul lunii septembrie, Centrul Național Anticorupție (CNA) a desfășurat percheziții la sediile partidului din Chișinău și Comrat, dar și la domiciliile mai multor membri ai organizațiilor teritoriale. Patru persoane – inclusiv un viceprimar și trei activiști ai formațiunii – au fost reținute pentru 72 de ore, fiind suspectate de colectarea și gestionarea unor fonduri nedeclarate în campania electorală.

Totodată, Irina Vlah a fost vizată de sancțiuni internaționale. Canada a inclus-o pe lista persoanelor sancționate pentru „activități maligne de interferență ale Rusiei în R. Moldova”, iar Consiliul Interinstituțional de Supervizare a dispus înghețarea bunurilor și conturilor sale pe teritoriul țării. Aceasta a fost declarată indezirabilă pe teritoriul Poloniei, Estoniei și Letoniei.

Consiliul Național Politic al Partidului Republican „Inima Moldovei” a decis, pe 24 septembrie, excluderea unui grup de membri. Conducerea formațiunii a invocat încălcarea principiilor de finanțare transparentă și corectă, după analiza donațiilor efectuate anterior.

Amintim că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat anterior Republica Moldova în cauza „Patria”, constatând încălcarea dreptului la alegeri libere după excluderea unui partid din cursă cu câteva zile înainte de scrutin, în baza unor suspiciuni și fără un proces judecătoresc complet.

DECIZIA PRIVIND DIZOLVAREA PARTIDELOR DIN BLOCUL VICTORIEI, AMÂNATĂ

O decizie privind dizolvarea partidelor succesoare din Blocul Victoriei a fost amânată până la începutul lunii octombrie. Autoritățile așteaptă o hotărâre a Curții Constituționale asupra unor articole din Legea nr. 100/2025, care reglementează procedura de dizolvare și limitare a activității formațiunilor politice.

PESTE 580 DE PERCHEZIȚII ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI ELECTORALE ȘI A DESTABILIZĂRILOR ÎN R. MOLDOVA

Oamenii legii au efectuat, din 1 august, peste 580 de percheziții pentru prevenirea corupției electorale și a tentativelor de destabilizare, a anunțat ministra Afacerilor Interne, Daniela Misail-Nichitin. Numai pe 22 septembrie au avut loc circa 250 de percheziții, vizând peste 100 de persoane. Anchetele au scos la iveală rețele de finanțare ilegală a partidelor și corupere a alegătorilor, inclusiv cu implicarea grupărilor din Federația Rusă, prin transferuri financiare și instruiri coordonate prin Telegram. În urma percheziițiilor, au fost ridicate peste 20 de milioane de lei (aproximativ un milion de euro), laptopuri, telefoane, dispozitive de stocare, înscrisuri de ciornă și alte probe relevante. Autoritățile subliniază că aceste măsuri fac parte din eforturile de asigurare a unui scrutin sigur și transparent pe 28 septembrie.

PREGĂTIREA DE DEZORDINI ÎN MASĂ ÎN CONTEXTUL ALEGERILOR PARLAMENTARE

În ajunul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, autoritățile au anunțat reținerea a 74 de persoane într-un dosar ce vizează pregătirea dezordinilor în masă. Potrivit anchetei, suspecții ar fi fost instruiți în Serbia de cetățeni ruși, cu scopul de a acționa ca provocatori în timpul protestelor și al manifestațiilor electorale. În total, dosarul vizează 111 persoane, iar organele de anchetă susțin că acestea făceau parte dintr-o rețea coordonată pentru destabilizarea situației interne.

RUSIA ACUZĂ CHIȘINĂUL DE „ÎNCĂLCARE GRAVĂ" DUPĂ REFUZUL DE A ACREDITA OBSERVATORI ELECTORALI

Ministerul rus al Afacerilor Externe l-a convocat miercuri, 24 septembrie, pe ambasadorul Republicii Moldova la Moscova, Lilian Darie, după ce Chișinăul a refuzat să acrediteze observatori ruși la alegerile parlamentare din 28 septembrie. Diplomația rusă a transmis un „protest ferm", calificând decizia drept o „încălcare gravă" a obligațiilor internaționale și o acțiune care ar submina legitimitatea scrutinului.

Potrivit MAE rus, observatorii respinși urmau să activeze atât în cadrul misiunii OSCE/ODIHR, cât și ca delegați ai Camerei Civice a Federației Ruse

INVESTIGAȚII CARE SCOT LA IVEALĂ ADEVĂRATE FABRICI DE PROPAGANDĂ ELECTORALĂ

Trei investigații sub acoperire, realizate de BBC, NordNews și ZdG, au scos la iveală mecanisme de influență electorală. Jurnaliștii implicați s-au infiltrat în rețele clandestine, documentând programe de instruire, producerea de propagandă pe rețele sociale precum TikTok, manipularea algoritmilor și realizarea de sondaje false menite să influențeze opinia publică. Anchetele dezvăluie structurile organizaționale, metodele și mecanismele financiare care stau la baza acestor operațiuni transfrontaliere. O parte din dovezile obținute – inclusiv înregistrări și transferuri bănești – au fost transmise autorităților, ceea ce a dus la efectuarea mai multor arestări.

www.adept.md **www.alegeri.md**

„ACTUALITĂȚI ELECTORALE” include cele mai relevante informații din activitatea Comisiei Electorale Centrale, a Parlamentului, precum și evoluții privind cadrul legal, cazuri de corupție electorală și alte subiecte esențiale pentru integritatea proceselor electorale. Prin această sinteză, Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT susține informațional organizațiile membre ale Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC) în monitorizarea eficientă a proceselor electorale și în formularea unor poziții și reacții bine documentate.